

BÀI 9. NHÀ NƯỚC XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

I. Nội dung bài học

1. Nguồn gốc và bản chất của nhà nước

a. Nguồn gốc của nhà nước

- Nhà nước chỉ ra đời khi xuất hiện chế độ tư hữu về tư liệu sản xuất, khi xã hội phân hóa thành các giai cấp, mâu thuẫn giữa các giai cấp ngày càng gay gắt đến mức không thể điều hòa được.

b. Bản chất nhà nước

- Là bộ máy dùng để duy trì sự thống trị của các giai cấp này đối với giai cấp khác.
- Là bộ máy trấn áp đặc biệt của giai cấp này đối với giai cấp khác.

=> Nhà nước mang bản chất giai cấp của giai cấp thống trị.

2. Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam

a. Thế nào là nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam

- Là nhà nước của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân quản lý mọi mặt của đời sống xã hội bằng pháp luật, do Đảng cộng sản Việt Nam lãnh đạo.

b. Bản chất của nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam

- Nhà nước ta mang bản chất giai cấp công nhân: thể hiện ở sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản đối với nhà nước.
- Bản chất giai cấp công nhân của Nhà nước ta bao hàm cả tính nhân dân và tính dân tộc sâu sắc.

+ Tính nhân dân:

Tính nhân dân

Nhà nước của dân, vì dân, do nhân dân lập nên và tham gia quản lý.

Nhà nước thể hiện ý chí, lợi ích và nguyện vọng của nhân dân.

Nhà nước là công cụ chủ yếu để nhân dân thực hiện quyền làm chủ của mình.

-Tính dân tộc:

Tính dân tộc

Kế thừa và phát huy những truyền thống, bản sắc tốt đẹp của dân tộc

Có chính sách dân tộc đúng đắn, chăm lo lợi ích mọi mặt cho các dân tộc

Thực hiện đại đoàn kết dân tộc

c. Chức năng của nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam

- Đảm bảo an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội.
- + Nhà nước sử dụng toàn bộ sức mạnh của mình để phòng ngừa, ngăn chặn mọi âm mưu xâm hại đến nền an ninh quốc gia, đến sự ổn định chính trị trong nước, tạo điều kiện hòa bình, ổn định cho công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội.
- Tổ chức và xây dựng, đảm bảo thực hiện các quyền tự do, dân chủ và lợi ích hợp pháp của công dân.
- + Tổ chức xây dựng và quản lý nền kinh tế xã hội chủ nghĩa.
- + Tổ chức xây dựng và quản lý văn hóa, giáo dục, khoa học.
- + Tổ chức xây dựng và bảo đảm thực hiện các chính sách xã hội.
- + Xây dựng hệ thống pháp luật để bảo đảm thực hiện các quyền tự do, dân chủ và lợi ích hợp pháp của công dân.

d. Vai trò của nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong hệ thống chính trị

- Thể chế hóa và tổ chức thực hiện đường lối chính trị của Đảng cộng sản Việt Nam, thể chế hóa và thực hiện quyền làm chủ của nhân dân.
- Tổ chức xây dựng xã hội mới - xã hội xã hội chủ nghĩa.
- Là công cụ hữu hiệu để Đảng thực hiện vai trò của mình trong xã hội.
- Là công cụ chủ yếu của nhân dân trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

3. Trách nhiệm của công dân trong việc tham gia xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam

- gương mẫu thực hiện và tuyên truyền, vận động mọi người thực hiện tốt đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của nhà nước.
- Tích cực tham gia các hoạt động: xây dựng, củng cố, bảo vệ chính quyền, giữ gìn trật tự, an toàn xã hội.
- Phê phán, đấu tranh với những hành vi vi phạm pháp luật
- Thường xuyên nêu cao tinh thần cảnh giác trước những âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch.